

2023-09-27 16:02

Delårsrapport augusti 2023

Barn- och utbildningsnämnden

Innehållsförteckning

1 Sammanfattning	3
2 Väsentliga händelser	3
3 Uppföljning kvalitet och mål	6
4 Driftredovisning	10
5 Kommentarer till driftredovisning.....	10
6 Volym- och resursmått	18
7 Investeringsredovisning	20
8 Kommentarer till investeringsredovisning	21
9 Intern kontroll	23
10 Personal.....	25
11 Förväntad utveckling.....	26

1 Sammanfattning

Verksamheten

Under 2023 har arbetet med budget i balans och fastighetsfrågor överskuggat allt annat.

En handlingsplan med effektiviseringar på sammanlagt 50 Mkr har tagits fram och fastställts som underlag för vidare arbete i nämnden.

Ett första utkast till ny skolstruktur för Håbo kommun har tagits fram och bereds vidare med fördjupad analys under H2 för att gå in i beslutsprocessen inför verksamhetsplan 2024.

Måluppfyllelse

Måluppfyllelsen inom samtliga verksamheter ligger kvar på samma genomsnittliga nivå som de senaste 3 åren. Både grundskolan och gymnasiet når en måluppfyllelse något under liknande kommuner (pendlingskommuner nära storstad).

Måluppfyllelsen redogörs för utförligt per skolform i nämndens halv och helårsrapporter som upprättas i enlighet med skollagens krav på dokumentation av det systematiska kvalitetsarbetet och ingår därför inte i den här rapporten.

Ekonomi

Prognosen för 2023 visar ett underskott om 37 miljoner kronor vilket är en försämring mot prognosen som gjordes i delårsrapporten per 31 mars med - 9 miljoner kronor (-26,2).

Förvaltningen har utifrån fastställd handlingsplan räknat med ska kunna genomföras effektiviseringar som verkställs under 2023 är beräknade till 25 miljoner kronor. Effekten i kronor för de effektiviseringar som inte är medräknade i prognosen beror på när beslut kan fattas om respektive post. För att lyckas balansera hela underskottet krävs en större förändring av skolstrukturen inom grundskola och på sikt också förskola. Förvaltningen arbetar för att ha hela ekonomin i balans 2024 - 2025.

2 Väsentliga händelser

2.1 Verksamhet förskola

Befolkningsprognosen i budgetarbetet pekade på en minskad andel barn i åldern 1 - 5 år. Minskade intäkter och en minskad pedagogisk förskolepeng har lett till ett budgetunderskott, varvid en handlingsplan upprättats. Under verksamhetsåret har flera kostnadsnedskärande åtgärder genomförts. En rektorstjänst har dragits in, 118 förskoleplatser reducerades i samband med nedläggningen av Viby förskola och avvecklandet av paviljongerna i Råbydal. Det återstår personalminskande åtgärder att genomföra.

Fr o m 1 juli 2023 trädde en ny lag i kraft som kräver att kommunen genom uppsökande verksamhet säkerställer barns rätt till förskola. I Håbo kommun har vårdnadshavare till 27 barn informerats om förskolans uppdrag och placeringsregler.

Samtliga pedagoger i förskolans kommunala verksamhet har under 2023 genomgått Barn HLR och brandskyddsutbildning som en gemensam fortbildningsinsats.

En digital satsning har genomförts och samtliga pedagoger har nu tillgång till digitala verktyg i undervisningen.

2.2 Verksamhet grundskola

Grundskolan har under våren 2023 inte lyckats hantera budgetunderskottet. Det är uppenbart att grundskolan behöver se över sin organisation i syfte att skapa ökad effektivitet och säkerställa mer hållbara enheter. Detta är ett prioriterat arbete under hösten 2023.

Grundskolan har drabbats av omfattande lokalproblem på Gransäterskolan, Futurum och Viby. Detta har påverkat arbetsmiljön med kraftigt ökad arbetsbelastning för medarbetare och skollledning, men också haft en betydande påverkan på ekonomin.

En lagändring 2 juli 2023 har lett till att grundsärskolan vid Gröna Dalen bytte namn till Lunaskolan, anpassad grundskola. Lunaskolan har fått en ökning av elever och har därmed varit trångbudda under året. Från och med höstterminen 2023 kommer Lunaskolan att ta över gamla Pedagogcentrums lokaler.

Lunaskolan har tidigare haft ett större antal interkommunala elever, vilket har gett en ökad intäkt. Nu finns inga IKE-elever och därmed ingen intäkt samtidigt som anslaget fortfarande är på den lägre nivån.

Slottsskolan har drabbats av minskade elevintäkter på kort varsel. Elevantalet har förändrats från att ha ökat med 100 elever då RW-skolan la ner sin verksamhet och kort därefter minskat då RW-skolan beslutat att etablera sig igen. Volymminskning har medfört att Slottsskolans långsiktiga planering inte har kunnat fullföljas utifrån prognos av elevantal för kommande läsår.

2.3 Verksamhet gymnasieskola

Budget för köp av gymnasieutbildning utgick från befolkningsprognosen mars 2022, vilken inte stämde med det faktiska antalet elever. En differens på 30 elever uppstod. Den senaste befolkningsprognosen stämmer dock med det faktiska antalet antagna elever.

Under våren har Fridegårdsgymnasiets skollledning upplevt en snabb omsättning av skolledare, vilket i sin tur har lagt en betydande arbetsbörda på resten av gruppen. Från och med den 1 augusti, fungerar Komvux som ett separat rektorat. I samband med detta har en biträdande rektor från Håbo vuxenutbildning rekryterats för att axla rollen som rektor för Komvux-verksamheten. Utöver ansvaret som rektor för vuxenutbildningen innefattar detta även ledningsansvar från Fridegårdsgymnasiets rektor. Detta innebär att den nya rektorn kommer att ha ansvar för introduktionsprogrammen samt fortsätta vara en integrerad del av skolledningen för gymnasiet. Arbetsfördelningen mellan vuxenutbildningen och gymnasiet kommer att vara 70/30.

Fokusområden läsåret 23/24

- Lokalfrågan. Bristen på lokaler blir alltmer kännbar och vi behöver lyfta frågan på förvaltningsnivå tillsammans med medarbetarna på skolan.
- Frånvaron
- Fortbildning

Anpassad gymnasieskola har pausat antagningen till fordonsprogrammet, på grund av brister i lokalen. Förvaltningen har skrivit samverkansavtal med Upplands Bro kommun och Sundbybergs stad.

2.4 Verksamhet vuxenutbildning

Under första halvåret 2023 genomfördes ett projekt inom Komvux som anpassad utbildning, då fortfarande under det gamla namnet Komvux som särskild utbildning. Projektet hade som huvudsyfte att utarbeta metoder och samverka för att stärka läroplansmålet att öka elevernas delaktighet i samhälls- och arbetsliv. Projektet är avslutat med en del bestående förändringar som till exempel inneburit nya samarbeten som är förvaltningsöverskridande samt fördubblat antal elever. Elevutvecklingen har varit starkare än förväntat, såväl på SFI som på gymnasiala utbildningar. Arbetet med ny upphandling pågår enligt plan.

Från och med 1 augusti har Komvux en egen rektor. Omorganisationen har också inneburit att all kommunal vuxenutbildning samlas under en skolenhet.

2.5 Administration

Två domar under våren påverkade handläggningen av skolskjuts. Domarna tar upp vårdnadshavares tillsynsansvar till och från skolskjutsen och trafikmognad. Domarna innebär att färre elever får skjuts med taxi och fler elever kan gå till busshållplatser alternativt till skolan. Detta borde leda till något minskade kostnader för skolskjuts framöver. Kontoret har under 2023 dragit ner på 7 personer genom att inte återbesätta tjänster när någon slutat.

2.6 Barn och elevhälsoenheten

Elevhälsoarbetet i skolan stärks genom en förändring i skollagen som trätt i kraft den 2 juli 2023. Elevhälsan ska vara en del av skolans systematiska kvalitetsarbete och ska bedrivas på individ-, grupp- och skolenhetsnivå i samverkan med lärare och övrig personal. Det förtydligas också i skollagen att elevhälsan ska samverka med hälso- och sjukvården och socialtjänsten när det behövs. Fokus i uppdraget är, liksom tidigare, att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål genom ett förebyggande och hälsofrämjande arbete.

Lagändringen som förtydligar att samverkan ska ske påverkar arbetet och tillgängligheten till samordnat stöd för barn, elever och familjer från flera myndigheter. Ett arbete med att bredd införa en modell för tidiga samordnade insatser i förskolan och grundskolan där socialtjänsten och barn- och utbildningsförvaltningen är involverade pågår.

2.7 Kulturskolan

Under våren -23 har kulturskolan haft extra fokus på den utåtriktade verksamheten i form av föreställningar och konserter för barn och ungdomar i kommunen. Det har varit tydligt att åren med pandemi har gjort att det finns en ovana att delta i kulturell verksamhet. Vissa åldersgrupper har till exempel aldrig varit på en konsert eller föreställning. Kulturskolan har också fokuserat på att nå ut till barn och unga och presentera det kursutbud som finns. Ett öppet hus anordnades vid skolstarten i augusti där ca 200 personer kom och fick prova på de olika delarna i verksamheten.

Det regionala samarbetet mellan region Uppsalas kulturskolor har givit fler barn och unga att delta i olika verksamheter och projekt. Som exempel kan nämnas det regionala filmprojektet Popcorn, finansierat via Kulturrådet och Region Uppsala, som givit barn och unga möjlighet att arbeta med filmämnet. Dels har det genomförts kurser lokalt i kommunerna men det har också genomförts filmkollon under sommaren samt en gemensam filmfestival i augusti. Filmprojektet fortbildar också kulturskolornas personal genom workshops och olika kurser för att höja kompetensen och bidra till att man kan erbjuda film som ämne i regionens kulturskolor.

Kulturskolan har genom det statliga utvecklingsbidraget från Kulturrådet arrangerat kurser i nycirkus under vt-23. Vi ser att vi möter en ny målgrupp via nycirkusen som vi tidigare inte mött i kulturskolan. Vi har haft möjlighet att ta emot 65 elever i nycirkus.

3 Uppföljning kvalitet och mål

3.1 Perspektiv: Målgrupp

3.1.1 Kritisk kvalitetsfaktor: Alla barn inhämtar och utvecklar kunskaper och färdigheter i en likvärdig skola, som är nödvändiga för varje individ och samhällsmedlem som grund för fortsatt utbildning och yrkesliv”

■ God kvalitetsnivå

3.1.2 Utvecklingsmål: ”Alla barn inhämtar och utvecklar kunskaper och färdigheter i en likvärdig skola, som är nödvändiga för varje individ och samhällsmedlem som grund för fortsatt utbildning och yrkesliv”

◆ Kommer delvis att uppfyllas

Analys

Avgångsresultaten i årskurs 9 sjönk signifikant jämfört med 2022. Skillnaden mellan kommunen högstadier är också anmärkningsvärt hög. Störningar har förekommit i undervisningen kopplat till personalomsättning, ledarskap och bristande förutsättningar med skador på fastigheter som inneburit temporära lokaler och bristande arbetsmiljö för lärare. Resultaten på nationella prov i årskurs 3 är lägre än riket, samtidigt som betygsresultaten i årskurs 6 ligger över riket.

Nyckelindikator	Utfall 2022	Utfall 2023	Måltal	Måluppfyllnad
Måluppfyllelse förskola	91%	91%		
Måluppfyllelse fritidshem	60%	60%		
Måluppfyllelse förskoleklass	60%	60%		
Måluppfyllelse grundskola	67%	57%		
Måluppfyllelse anpassade grundskolan	100%	100%	100%	
Måluppfyllelse gymnasieskola	73%	73%		
Måluppfyllelse anpassade gymnasieskolan	100%	100%		
Måluppfyllelse vuxenutbildning	75%	75%		

3.2 Perspektiv: Verksamhet

3.2.1 Kritisk kvalitetsfaktor: Attraktiv skolkommun

Bedömning

■ God kvalitetsnivå

Analys

Nöjt medborgarindex förskola, skola och gymnasiet har ej mätts och rapporterats till Kolada sedan 2019. BUN avser att återuppta mätningen för fortsatt kvalitetsarbete. Medborgarundersökning om hur väl skolan fungerar har ej heller genomförts de senaste åren. Nya Koladamått avseende kvalitet- och resursindex finns och kommer att ingå i 2024 års uppföljning.

Kvalitetsmått	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023
Nöjd Medborgar-Index - Förskolan			
Nöjd Medborgar-Index - Grundskola			
Nöjd Medborgar-Index - Gymnasieskola			
Medborgarundersökningen - Förskolan fungerar bra i kommunen, andel (%)	85,4%		
Medborgarundersökningen - Grundskolan fungerar bra i kommunen, andel (%)	68,8%		
Medborgarundersökningen - Gymnasieskolan fungerar bra i kommunen, andel (%)	78,5%		

3.2.2 Utvecklingsmål: Nämndmål: Barn- och utbildningsnämnden bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete på huvudmannanivå i enlighet med skolväsendets styrdokument

Bedömning

◆ Kommer delvis att uppfyllas

Analys

Förvaltningen har implementerat Skolverkets nationella systematiska kvalitetssystem under våren 2023. Övergången till hel- och halvårsrapport av SKA till nämnd har skett. Förvaltningens chefer har genomgått utbildning inom SKA inom ramen för Samverkan för bästa skola. Kvalitetsdialoger är införda och bokade under hösten.

3.3 Perspektiv: Medarbetare

3.3.1 Kritisk kvalitetsfaktor: Attraktiv arbetsplats

Bedömning

■ God kvalitetsnivå

Analys

Data saknas för både 2021 och 2023. Måtten ersätts med egen enkät som görs 2 ggr/år så att mätning finns både för del- och helår.

Kvalitetsmått	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023
Medarbetarengagemang (HME) förskola - Motivationsindex		82,5%	
Medarbetarengagemang (HME) grundskola och förskoleklass - Motivationsindex		84,2%	
Medarbetarengagemang (HME) gymnasieskola - Motivationsindex		84,2%	

3.3.2 Utvecklingsmål: Nämndmål: Rätt kompetens i verksamheterna

Bedömning

◆ Kommer delvis att uppfyllas

Analys

Den låga andelen legitimerade förskolelärare på 33 % har varit ett medvetet val som kommunen historiskt gjort utifrån svårighet att rekrytera. Rikssnittet ligger på 44 %. Att det är svårt att rekrytera är ej grund för att lägga målet lågt. Det innebär bara att rekryteringsarbetet behöver stärkas. Håbo bör på sikt sträva efter att höja andelen, och ett mål om 44 % är rimligt att sätta som mål för mandatperioden.

Nyckelindikator	Utfall 2022	Utfall 2023	Trend
Heltidstjänster med förskollärlärligitation, andel (%)	32%	33%	↗
Lärare (heltidstjänster) med lärlärligitation och behörlighet i minst ett ämne i grundskola, andel (%)	67%	68%	↗
Lärare (Ärsarbetare) med lärlärligitation och behörlighet i minst ett ämne i gymnasieskola, andel (%)	84,3%	86,1%	↗

3.4 Perspektiv: Ekonomi

3.4.1 Kritisk kvalitetsfaktor: Ekonomiskt resultat i balans med budget

Bedömning

■ Låg kvalitetsnivå

Analys

Resultatet på sista raden antyder att underskott har uppstått och ökat under 2022 och 2023. En vidare analys visar dock att personalkostnaderna har avvikit och ökat för varje år sedan 2016. Resultatet på sista raden har under flera år påverkats av tillfälliga statsbidrag och statliga kompensationer under pandemin.

Kvalitetsmått	Avvikelse 2020	Avvikelse 2021	Avvikelse 2022	Avvikelse 2023
Ekonomiskt utfall, avvikelse mot budget	-402	440	-25 668	-37 466

3.4.2 Utvecklingsmål: Nämndmål: Ekonomiskt resultat i balans med budget

Bedömning

◆ Kommer delvis att uppfyllas

Analys

Barn- och utbildningsnämnden budgeterade omsättning för 2023 uppgår till 739 Mkr. Nämndens budgetram från kommunfullmäktige uppgår till 640 Mkr. Utöver ram från fullmäktige utgörs 40,2 Mkr av statsbidrag, och 59,5 Mkr. av egna intäkter från avgifter, lönebidrag och interkommunala ersättningar.

Barn- och utbildningsnämndens sammantagna delårsårsresultat visar på ett underskott på -28,3 Mkr per 31/8. Underskottet utgörs av personalkostnadsavvikelser i verksamheterna på sammanlagt -34,8 Mkr, vilket innebär att verksamheterna använder del av budget för driftkostnader för att täcka upp för budgetöverskridande personalkostnader.

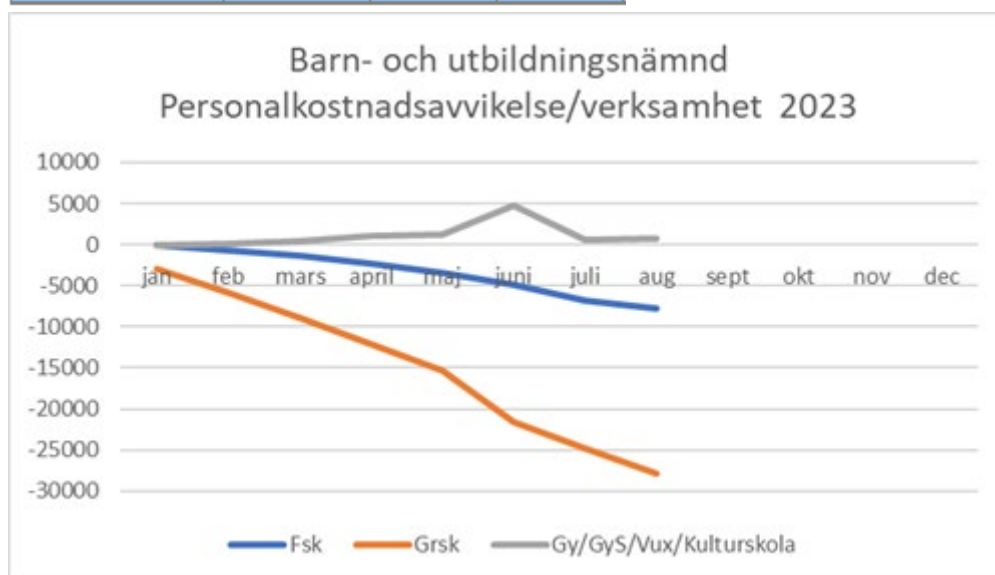
Handlingsplan är upprättad och fastställd av nämnden.

- Förskolan har vidtagit och fortsätter att vidta åtgärder enligt plan för att nå resultat i balans med budget 2024.
- Gymnasiet, vux, anpassad Gy och kulturskolan ligger under H1 på budget. Åtgärder kan dock komma att behövas under 2024.
- Grundskolan står för merparten av personalkostnadsavvikelsen med -27,8 Mkr. Beslutade åtgärder i handlingsplanen har ej vidtagits i samband med tjänstefördelningsarbetet inför läsårsstarten HT 2023. Personalstyrkan har ej minskat inför skolstart. Förvaltningen vidtar nu åtgärder för att säkerställa att huvudmannens beslut genomförs på enhetsnivå. En starkare ekonomistyrning på enhetsnivå införs.
- Förvaltningen har genomlyst sin organisation och går nu mot samverkan och beslut om ny organisation.

I tabellen och grafen nedan visas personalkostnadsavvikelsen per 31 augusti 2023 för respektive skolform.

Personalkostnadsavvikelse Sammandrag

Personalkostn. (tkr)	Ack. Utfall	Ack. Budget	Ack. Resultat
Förskola	78 511	70 773	-7 738
Grundskola (inkl. S)	171 729	143 903	-27 826
Gy/GyS/Vux/Kulturskola	53 101	53 868	767
Summa Tot:	303 341	268 544	-34 797

Nyckelindikator	Utfall 2022	Utfall 2023
Ekonomiskt periodresultat	-26 000 000	-28 300 000
Avvikelse personalkostnad	-30 000 000	-26 000 000
Avvikelse semesterlöneskuld	0	-10 800 000

4 Driftredovisning

Prognosrapport

		Budget 2023	Utfall jan-aug	Prognos för året	Avvikelse budget pro	Bokslut 2022
107	Barn och utbildningsnämnd	-519	-458	-577	-58	-466
138	Nämndadministration	-409	-132	-327	82	-376
315	Allmän kulturverksamhet	-685	-282	-484	201	-666
330	Kulturskola	-6 633	-4 388	-6 592	41	-6 614
400	Öppen förskola	-2 771	-1 886	-2 948	-177	-2 802
406	Omsorg på OB-tid	-1 013	-837	-1 349	-336	-2 656
407	Förskola	-147 449	-102 413	-154 914	-7 465	-146 840
410	Vårdnadsbidrag	0	0	0	0	12
412	Pedagogisk omsorg	0	-30	0	0	-99
425	Fritidshem	-23 532	-19 560	-27 099	-3 567	-26 853
435	Förskoleklass	-12 466	-11 916	-19 389	-6 923	-17 223
441	Grundskola	-284 671	-200 373	-301 651	-16 980	-283 013
443	Grundsärskola	-14 156	-11 478	-18 558	-4 402	-14 455
451	Gymnasieskola	-102 712	-78 376	-111 633	-8 921	-111 362
453	Gymnasiesärskola	-8 923	-3 430	-4 862	4 061	-4 974
471	Grundl vuxenutbildning	-532	-334	-537	-5	-185
472	Gymnasial vuxenutbildning	-4 799	-296	-180	4 619	256
474	Särvux	-1 203	-635	-1 098	105	-1 057
475	Aktivitetsansvaret	-610	-459	-714	-104	-567
476	Svenska för invandrare	-2 504	-1 780	-2 998	-494	-2 058
491	Övergripande verksamhet	-25 351	-16 589	-22 494	2 857	-25 728
	Summa	-640 938	-455 653	-678 404	-37 466	-647 725

5 Kommentarer till driftredovisning

Barn- och utbildningsnämndens prognos i samband med delårsuppföljningen per 31 augusti 2023 visar ett underskott med **37,5 miljoner kronor**. (Föregående prognos visade ett underskott med 22,9 miljoner kronor. *Härefter visas föregående prognos med (+-XX)*)

- **Verksamhet nämnd**

Barn och utbildningsnämnden prognostiserar ett underskott med 58 000 kronor. (-58 000)

Underskottet beror på ersättningar för nämndarvoden gällande 2022 som utbetalats under 2023, men som inte har periodiserats till rätt period.

Nämndens centrala administration prognostiserar ett överskott med 82 000 kronor. (+169 000)

Överskottet beror på minskade personalkostnader på grund av frånvaro som inte ersatts med vikarier. Förändringen mot föregående prognos beror på förändrade förutsättningar.

- **Verksamhet förskola**

Öppna förskolan prognostiserar ett underskott med 177 000 kronor. (-156 000)

En översyn bör göras gällande verksamhetens kostnader då verksamhetens utövande till stor del gäller familjecentrerat arbete som ligger under socialförvaltningens ansvar.

Omsorg på OB-tid prognostiserar ett underskott med 336 000 kronor. (-456 000)

Inför 2023 gjordes en omorganisation av verksamheten. Kostnaden för den totala verksamheten är svår att förutse eftersom antalet barn varierar över tid och därmed är det också svårt att förutse behovet av personal.

Förskola prognostiserar ett underskott med 7,5 miljoner kronor (-3,7 mkr)

Underskottet beror på färre antal barn i ålder 1–5 år och därtill att barnpengen sänktes 2022 jämfört med 2021.

Färre barn i verksamheten påvisade redan i budgetarbetet för 2023 lägre intäkter i förhållande till befintliga platser och budgeterade personalkostnader. Därutöver påvisar prognosen ytterligare personalkostnader i form av vikariekostnader under årets första månader. Extra personalresurser har ökat då antalet barn i behov av särskilt stöd är fler i verksamheten. Besparingsåtgärder i form av anpassning av personal till rådande barnantal vidtas av rektorerna under vårterminen 2023

Vidare förväntas uppsägningen av paviljonger samt Viby förskolas hyresavtal bidra till ett förbättrat resultat för verksamheten i kommunal regi då åtgärden möjliggör en förtätning av barnplaceringar till övriga förskolor med tomma förskoleplatser.

Kostnader som beräknas bli högre då avtal saknas är hanteringen av verksamhetens avfall.

- **Verksamhet fritidshem**

Fritidshemmen prognostiserar ett underskott med 3,6 miljoner kronor (-3,2 mkr)

Fritidshemspenningen minskade från 2022 till 2023 med 10,1%. Detta tillsammans med minskat antal elever och ökade sociala avgifter utgör orsaken till det prognostiserade underskottet. Fler elever har stort behov av stöd även i fritidshemmet. Fritidshemmet har höga krav på bemanning pga öppningstider mellan 06.30-18.00. Fritidshemmet har ett tydligt pedagogiskt uppdrag, men detta riskeras att utarmas om fritidshemmet inte klarar att göra en omställning i kompetens bland personalen. Sammantaget har inte fritidshemmen klarat att minska bemanningen för att klara besparingskraven i den utsträckning som planerat.

- **Verksamhet förskoleklass**

Förskoleklassen prognostiserar ett underskott med 6,9 miljoner kronor (-6,8)

Förskoleklasspenningen har minskat från 2022 till 2023 med i snitt 4,7%. Förskoleklass är en personalkrävande årskurs, och grundskolan har larmat sedan tidigare att den tilldelade penningen för verksamheten endast räcker till 1,2 tjänster för en klass med 25 elever. Denna elevgrupp är beroende av vuxna runt sig under hela sin skoldag, och grundskolorna vittnar om ett ökat antal elever i behov av särskilt stöd. Förskoleklassen har inte klarat av att minska bemanningen i enlighet med besparingskraven 2022 och 2023.

- **Verksamhet Grundskola**

Grundskola åk 1–9 prognostiserar ett underskott med 17 miljoner kronor (-13,2)

Grundskolan har haft svårt att hantera sitt underskott under första halvan av året, till stora delar pga brist på strategi och samordning mellan förvaltning, rektorer och HR. I gemensam analys framkommer att grundskolan har för många klasser med för få elever, vilket ger ett behov av att se över den totala organisationen i syfte att skapa både ekonomiskt och pedagogiskt hållbara enheter. Barn- och utbildningsförvaltningen ser ett ökat behov av särskilt stöd för elever i grundskolan som kräver resurser. Detta blir också en del i genomlysningen av organisationen av grundskolan där skolorna kan samverka i större utsträckning gällande akuta stödbehov.

Grundskolan har medverkat i underlag till både verksamhetsanalys och delårsrapport, och med utgångspunkt i detta underlag fortsätter vi arbetet med effektiviseringsplaner i syfte att uppnå budget med balans. Följande insatser har/ska göras:

- Rektorer säkerställer att alla medarbetare tar ut semester i syfte att minska semesterkulden.
- Nyrekryteringar i form av utökningar stoppades i början av augusti.
- Rekrytering av legitimerade lärare måste gå genom förvaltningschef.
- Vikarietillsättning sker internt.
- En översyn gällande behovet av studiehandledning har gjorts under både vt-23 och till ht-23 i syfte att minska antalet timmar och därmed kostnaderna.
- Ett maxtak för antalet timmar studiehandledning kommer att införas till vt-24.
- Genomlysning av leasingavtal för datorer och ipads på grundskolan gjordes under vt-23 och beslut fattats att samtliga leasingavtal ska avslutas när de löper ut.

Rektorer har gjort översyn gällande fritids för att säkerställa effektivisering av bemanning genom sammanslagning av grupper vid till exempel morgon- och kvällsomsorgen. Grundskolan som helhet kommer att slå ihop fritidsverksamheterna under jullov för att minska kostnader för lokalvård, ventilation och skolmåltider, samt säkerställa att medarbetare kan ta ut semester under lov.

På några skolor har vi haft ökade kostnader som påverkats av yttre omständighet som varit svåra att påverka:

- Gransätterskolan: På grund av skadegörelsen i stora delar av skolan, var skolan tvungen att utlokalisera högstadiet vilket blev kostnadsdrivande gällande extrapersonal vid raster, förflyttningar osv.
- Vibyskolan: Utökade kostnader gällande moduler för att säkerställa att vi inte behöver betala vite till Arbetsmiljöverket.
- Västerängen: Förstärkt ledningsstöd mellan april-juni för att komma till rätta med struktur och organisation.
- Futurum f-6: Sjukskrivning av skolledare gav behov av inhyrt ledningsstöd under vt-23.

- **Verksamhet anpassad grundskola**

Anpassad grundskola prognostiserar ett underskott med 4,4 miljoner kronor (-4,5)

Lunaskolan har ett stort underskott. Elevunderlaget kräver hög personaltäthet för att ge eleverna det stöd och omsorgsbehov de har rätt till enligt skollagen samt undervisning utifrån timplanen.

Ramen är inte anpassad till färre sålda platser. Tidigare år (exempelvis 2017–2019) har dåvarande grundsärskolan tagit in många interkommunala elever vilket gett höga intäkter samtidigt som vi haft ett anslag som tidigare har varit något högre än idag. I nuläget har

skolan inga interkommunala elever och därmed ingen sådan intäkt samtidigt som anslaget fortfarande är på den lägre nivån.

Till detta läsår har Lunaskolan fått in nya elever som har större behov än tidigare elever, vilket som kräver ytterligare personal i verksamheten.

- **Verksamhet gymnasium**

Gymnasieskolan prognostiserar ett underskott med 8,9 miljoner kronor. (-1,3)

Budget beräknad efter befolkningsprognos är beslutad med elevunderlaget 564 platser. I juni gick 592 Håbo ungdomar i gymnasiet hos annan huvudman.

Underskottet beror på en förändring i hur elevdatorerna finansieras. Det kommer att på sikt bli billigare men innebär en förhöjd kostnad nu i början. Se nedan.

Gymnasieskolan utan förändring av finansiering har ett överskott på 246 000 kronor. Överskottet beror på bland annat en felregistrerad elevpeng i budget. Avslutad personal är inte helt ersatt vilket också bidrar till överskottet. Nu sker en avvaktan på antagningsciffror för att se var behovet för resurser finns.

Förändring av finansieringen av elevdatorer

Förändringen innebär en initial kostnad på 1 380 000 kronor då datorerna köps in och ägs av skolan. Målsättningen är att de kan användas mer än tre år.

De datorer som köps in nya för åk1 kostar 1,2 miljoner kronor.

De datorer som inte köptes ut av studenterna i juni har verksamheten för avsikt att använda minst ytterligare två år.

Datorerna för åk2 och 3 kommer att löpa på befintliga leasingavtal. Succesivt kommer skolan äga datorerna och undgå leasingavtal

- **Verksamhet anpassad gymnasieskola**

Anpassad gymnasieskola (gymnasiesärskolan) prognostiserar ett överskott med 4,1 miljoner kronor (+1,4)

Flera medarbetare är frånvarande utan att vikarie satts in samt preliminär ökad tillströmning av elever från andra kommuner HT 2023.

- **Verksamhet vuxenutbildning**

Håbo Vuxenutbildningar, inkl. SFI, prognostiserar ett överskott med 4,2 miljoner kronor. (+4,5).

Överskottet beror på att intäkter av statsbidrag är högre än beräknat samt att intäkter av försäljning av plats till annan kommun har varit högre än beräknat under året.

- **Verksamhet KAA**

Det kommunala aktivitetsansvaret prognostiserar ett underskott på 104 000 kronor (-118 000)

Det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) har ett utvecklingsbehov som identifierats sedan verksamheten kom under barn- och utbildningsnämnden. Kostnaderna för KAA består nästan uteslutande av personalkostnader och de senaste två åren har verksamheten gjort ett överskott. Under 2022 genomfördes en utredning av hur verksamheten kan och bör utvecklas vilket resulterat i nödvändiga personalförstärkningar som drivit upp kostnaden för 2023.

Personaltillskottet för verksamheten finansieras till 70 % av projektmedel inom ramen för ISA-projektet som sker i samverkan med region Uppsala och som arbetar med målgruppen till ungdomar mellan 16–20 år som saknar sysselsättning. ISA-projektet i Håbo kommun är gemensamt med socialförvaltningen och ligger helt i linje med uppdraget för KAA och de utvecklingsområden som identifierats under utredningsarbetet 2022.

Prognosen visar att verksamheten förväntas göra ett underskott, men det är en nödvändig utveckling där förvaltningen till stor del får kostnaderna täckta av extern finansiering för behov som är inom ramen för det kommunal uppdraget för KAA. Förvaltningen ser att det är motiverat att verksamheten går med underskott och kommer att behöva arbeta med en hållbar finansiering av verksamheten kommande år.

- **Verksamhet kulturskola**

Kulturskola prognostiserar ett överskott om 242 000 kronor. (0)

Det stora frågetecknet inför framtiden är de statliga satsningar genom utvecklingsbidrag till kulturskolorna som funnits sedan 2018. I Håbo har det medfört att man kunnat starta ny verksamhet som film, nycirkus, kulturfritids med mera. Inför i år halverade staten bidraget vilket resulterade i att många kommuner fick avbryta sina satsningar på ny verksamhet. Inför nästa år finns det planer på att ta bort hela bidraget vilket gör att utvecklingsarbetet kommer att stagnera. Att överföra projekt och nya ämnessatsningar i kommunal regi är svårt för de flesta kommuner i rådande ekonomiska läge.

Det finns också en oro för att privatekonomin också gör att färre barn har möjlighet att delta i undervisningen. Därför är det viktigt att kulturskolan anpassar sitt utbud så att så många som möjligt kan delta i verksamheten. Här är också det regionala samarbetet mellan kommunerna viktigt genom utökade samarbeten mellan skolorna.

- **Förvaltningsövergripande verksamhet prognostiserar ett överskott med 2,9 miljoner kronor (1,9)**

Överskottet beror på personalkostnader pga. av sjukfrånvaro samt att flera tjänster inte tillsatts när personer har slutat.

Skolskjuts redovisar ett underskott. Elever som går i skola på annan ort, pga. att bedömning gjorts att deras behov inte kan tillgodoses inom kommunen, har lett till mycket ökade kostnader för skolskjuts. Inför 2023 fanns ingen kännedom om dessa elever och fanns därmed inte med i budget. Önskad budget inför 2023 var ca 10 mkr. Tilldelad ram blev 8 mkr. Mellanskillnaden hade täckt det underskott som har uppstått för den ordinarie skolskjutsen. Överskjutande underskott består av kostnader för taxi för elever på annan ort med extraordinära stödbehov.

Central Barn & elevhälsa prognostiserar ett överskott med 1,9 miljoner kronor.

Central Barn och elevhälsa prognostiserar ett överskott som är fördelat över samtliga verksamheter. Detta beror på minskade personalkostnader främst p g a två vakanser på vårterminen. Den ena tjänsten avser en skolsköterska som besattes i maj 2023. Den andra tjänsten, som avser rekrytering av en specialpedagog med uppdrag mot skolan har pausats, med anledning av att skolorna arbetar med att se över organisation och tjänstefördelning. Avsikten är att återbesätta tjänsten med den centrala kompetens som behövs för att stötta skolorna i elevhälsoarbetet. Det har också betydelse att inga vikarier tagits in vid sjukfrånvaro. Vakanser påverkar elevhälsoarbetet och ökar arbetsbelastningen för övriga. Exempelvis måste hälsobesök och vaccinationer genomföras enligt basprogrammet även vid vakanser.

5.1 Handlingsplan för ekonomi i balans

För den handlingsplan för ekonomi i balans som Barn-och utbildningsförvaltningen förtlöpande arbetar utefter hänvisas till ärende i Ciceron BOU 2023/00182 nr 50.

Enligt handlingsplan för ekonomi i balans avvecklas Skoldatateket.

Åtgärden har genomförts enligt plan och den ekonomiska effekten beräknas till 300 000 kronor mot prognostiserat 200 000 kronor med anledning av att avvecklingen verkställdes innan halvårsskiftet.

Åtgärder för att undvika utbetalning för överskjutande semesterlönedagar (> 30) i hela förvaltningen.

Alla chefer har nogsamt planerat semesteruttag med sina medarbetare, vilket har minskat totala antalet överskjutande dagar (>30) från 3003 dagar per 31 mars till 65 dagar per 31 augusti 2023. Detta innebär att risken för att behöva betala ut semesterlön för överskjutande dagar (>30) i februari 2024 har minskat. I februari 2023 betalade förvaltningen ut 1,7 miljoner kronor inkl. PO-tillägg för detta.

Under 2023 beslutas och genomförs åtgärderna nedan som ger årseffekt 2024.

Administration

- En plan för att komma ner till en OH om 3 % är upprättad
- Förvaltningen avvecklar utvecklartjänster (delvis genomfört)
- Avvecklar administrativa tjänster (delvis genomfört)
- Skoladministratörer flyttas organisatoriskt till förvaltningen och ges tydligare uppdrag från huvudmannen

3–4 tjänster avvecklas vilket motsvarar ca 2,5 miljoner kronor på helårsbasis.

Förvaltningen avser att reducera kostnader genom ökad kompetens och skickligare ekonomistyrning inom förvaltning och enheter

- Pengkontohanteringen tas bort och ersätts med kostnadsbudget per enhet.
- Nya resursfördelningsmodeller för alla skolformer.
- Internredovisningen ändras i grunden från januari 2024.
- Elevadministrativt system integreras med ekonomisystem och personalsystem
- Fortbilda budgetansvariga chefer i ekonomistyrning/budgetering.

2–3 tjänster avvecklas vilket motsvarar ca 2 miljoner kronor på helårsbasis.

Förvaltningen avser också att avveckla verksamheter och funktioner som kan eller bör tillgodoses på annat sätt inom grundorganisationen.

- Nytt digitalt vikariesystem köps in för att rationalisera arbetsprocesser
- Nytt skoladministrativt system köps in som effektiviserar arbetsprocesser
- Nytt elevstöd- elevdokumentationssystem införs som effektiviserar arbetsprocesser
- Nya uppdragsbeskrivningar och prioriterade arbetsuppgifter
- Avveckla pedagogcentrum
- Avveckla skoldatateket
- Avveckla kommungemensam AST enhet
- Avveckla modersmål- och studiehandledningsenheten

4–5 tjänster avvecklas vilket motsvarar ca 4 miljoner kronor på årsbasis

Vidare avser förvaltningen att reducera kostnader genom personalreduceringar på skolenheter

- Samtliga rektorer och enhetschefer nollbasbudgeterar sina enheter. Allt som ej ryms i budget blir ekonomisk övertalighet

- Insatser för ökad tillgänglig lärmiljö för AST-elever
- Stärkt samarbete med socialtjänsten (TSI)

Tjänster motsvarande ca 12 miljoner kronor avvecklas på årsbasis (Primärt icke-legitimerad personal)

Förvaltningen avser även att reducera kostnader genom effektivare skolstruktur och lokaler som ger enheterna förutsättningar för god ekonomistyrning och personalplanering

- Årliga beslut om antal organisatoriska platser på enheterna (Beslut i december)
- Råbydals förskola avvecklas (klart för beslut i oktober)
- Viby förskola avvecklas (Beslutad och genomförd)
- Utredningsuppdrag om skolstruktur har beslutats av nämnden och följs upp på varje nämnd
- Faktisk kapacitet vid varje enhet idag
- Nödvändig kapacitet för att enheter ska bli kostnadseffektiva
- Investeringsbehov för att befintliga skolor ska bli kostnadseffektiv (Återställa skola 2000)
- Reducera antalet högstadier

Ändrad skolstruktur grundskola motsvarar ca 23 miljoner kronor på årsbasis. Avveckling förskolor 5,2 miljoner kronor på årsbasis.

Köpstopp

2023 års resultat hålls igen med köpstopp som ger ca 5,3 miljoner kronor utöver mindre effekt av spar

Grundskolan:

Övergripande administration/vaktmästeri på respektive skolenhet:

- Planerad minskning av vaktmästartjänst med 134%
- Planerad minskning av it-teknikertjänst med 69%

Undervisning:

- Planerad minskning med 50% tjänst för mottagande av nyanlända
- Minska antal tjänster från dagens 68 till tjänster 54: besparing 7 miljoner kronor (500 tkr/tjänst)

Minskat antal studiehandledningstimmar:

- besparing 428 000 kronor ht-23 för två skolenheter.
- nya gränsvärden för beställning studiehandledning till vt-24.

Övergripande nivå grundskolan

- Nedläggning Naturskolan ger en besparing 2024 med 907 000 kronor
- Ledningsstöd VC: besparing 20% 216 000 kronor 2023

Delar av ovanstående är från rektorernas handlingsplaner för att komma i budget i balans för sina respektive skolenheter. På grund av brister i samordning från förvaltning och HR under våren 2023, är endast enstaka delar i handlingsplanerna genomförda. En tydligare strategi har tagits fram för att stödja rektorerna och ge en tydlig riktning i processen för att säkerställa att enheterna drivs utifrån de ekonomiska förutsättningarna. En viktig del i detta arbete är den genomlysning av skollokaler och framtagande av plan för ny organisation av grundskolan i Håbo kommun som nu pågår under hösten 2023.

Åtgärder för att komma i balans, tkr	Ansvarig	Ekonomisk effekt 2023	Helårseffekt 2024	Slutförd åtgärd, effekt
Minska kostnad för sjukfrånvaro genom riktade insatser i samverkan med HR i syfte att minska sjukfrånvaron både på kort och lång sikt. Hela förvaltningen. Ej medtagen i prognosen	Alla Chefer	0	11 000	0
Bemanningscentral upprättas. Bemanningcentral upprättas. Vikarier används restriktivt. Ej upprättad 31/8	Rektorer	0	5 000	0
Minskat antal studiehandledningstimmar: - besparing 428 tkr ht-23 för två skolenheter. - nya gränsvåer för beställning studiehandledning till vt-24: besparing . Medtagen i prognosen	Rektorer	428	3 000	2 500
Minskade kostnader för skolskjuts för modersmålsundervisning grundskola. Medtagen i prognosen.	Enhetschef moders mål	255	511	255
Avveckla Skoldatateket, material och kompetensutveckling. Större effekt än prognostiserat (200 tkr) Medtagen i prognosen.	VC Elevhälsa	300	300	300
Minska kostnader för ledningsuppdrag inom förskolan. Medtagen i prognosen.	VC förskola	300	900	300
Minska kostnader för ledningsuppdrag inom grundskolan, Medtagen i prognosen	VC GSK	451	1 100	451
Minska antal tjänster från dagens 68 till tjänster 54 på Gröna Dalen: besparing 7 milj. kr på helårsbasis (500 tkr/tjänst) Ej medtagen i prognosen.	Rektorer	0	7 000	0
Minska lokalkostnader förskolan. Medtagen i prognosen.	VC förskola	447	1 346	447
Minskad kostnad administrativ personal i förvaltningen. Medtagen i prognosen.	FC	2 000	3 000	2 000
Nedläggning Naturskolan. Ej medtagen i prognosen	VC GSK	0	907	0
Köpstopp är infört sedan den 20 september vilket innebär en prognostiserad minskning av kostnader. Ingår i prognosen.	Chefer	5 332	0	5 332
Reducera kostnader genom ökad kompetens och skickligare ekonomistyrning inom förvaltning och enheter	FC	0	2 500	0
Avveckla verksamheter och funktioner som kan eller bör tillgodoses på annat sätt inom grundorganisationen.	FC	0	4 000	0
Reducera kostnader genom effektivare skolstruktur och lokaler som ger enheterna förutsättningar för god ekonomistyrning och personalplanering	FC	0	5 200	0
Reducera kostnader genom reducering av bemanning på skolenheter	FC	0	8 000	0

5.2 Nämndens behandling av ekonomiuppföljning

Följande beslut har fattats under perioden januari till augusti:

- Handlingsplan 1 för ekonomi i balans 22 februari
- Uppdrag ny organisation grundskola 22 februari
- Inför ekonomisk månadsrapport från mars och framåt med personalkostnadsavvikelseberättelser
- Verksamhetsanalys och delårsuppföljning mars togs 3 maj
- Handlingsplan 2. för ekonomi i balans fastställdes 14 juni

6 Volym- och resursmätt

6.1 Volymmätt

Mått	Utfall 2022	Utfall aug 2022	Utfall aug 2023	Budget 2023	Prognos 2023
Antal barn i förskola, egen regi	997	888	1 011	1 077	1 000
Antal barn i förskola, annan huvudman	310	320	325	321	324
Antal barn i pedagogisk omsorg, annan huvudman	2	1	0	0	0
Antal barn i fritidshem, egen regi	1 116	1 196	1 144	1 150	1 160
Antal barn fritids grundsär, egen regi	19	19	22	21	22
Antal barn i fritidshem, annan huvudman	106	119	106	104	108
Antal barn i förskoleklass, egen regi	304	320	301	292	278
Antal barn i förskoleklass, annan huvudman	28	32	33	27	37
Antal barn i grundskola, egen regi	2 392	2 392	2 388	2 431	2 404
Antal barn i grundskola, annan huvudman	476	476	490	490	487
Antal barn i grundsärskola, egen regi	26	26	30	29	30
Antal barn grundsärskola, annan huvudman	1	1	0	1	1
Antal elever i gymnasieskola, egen regi	552	552	524	552	538
Antal elever i gymnasieskola, annan huvudman	592	592	592	563	592
Antal elever i gymnasiesärskola, egen regi	17	22	17	17	17
Antal elever i gymnasiesärskola, annan huvudman	3	2	2	3	2

6.2 Resursmätt

Mått	Utfall 2022	Utfall aug 2022	Utfall aug 2023	Budget 2023	Prognos 2023
Kostnad kr per inskrivet barn i förskolan, egen regi	109 121	68 370	76 926	101 256	119 387
Kostnad kr per inskrivet barn i fritidshem, egen regi	21 599	15 996	14 727	17 977	21 265
Kostnad kr per inskriven elev i förskoleklass, egen regi	51 020	33 770	36 621	37 500	64 007
Kostnad kr per inskriven elev i grundskola, egen regi	100 929	62 726	70 397	94 611	105 512
Kostnad kr per inskriven elev i gymnasieskola, egen regi	74 277	54 813	59 710	72 543	79 286

Ovanstående nyckeltal omfattar endast kostnader som finns inom barn- och utbildningsnämndens verksamhet. Kostnader för lokalvård samt kost tillkommer utöver ovanstående nyckeltal.

Kostnad kr per inskrivet barn i förskolan, egen regi

Kostnad per barn i förskola, i egen regi, prognostiseras uppgå till 119 387 kr år 2023. Jämfört med budgeterad kostnad per barn, 101 256 kr, är det en avvikelse med 18 procent. Avvikelsen kan förklaras av både en volym- och en kostnadsförändring jämfört med budget. Färre barn är inskrivna i egen regi under 2023 jämfört med budget samtidigt som kostnaderna är högre jämfört med budget. Det är framför allt personalkostnader som prognostiseras stå för den huvudsakliga kostnadsökningen.

Kostnad kr per inskrivet barn i fritidshem, egen regi

Kostnad per inskrivet barn i fritidsverksamhet, egen regi, prognostiseras uppgå till 21 256 kronor år 2023. Jämfört med budgeterad kostnad per barn, 17 977 kr, är det en avvikelse med 17 procent vilket främst beror på högre personalkostnader jämfört med budget.

Kostnad kr per inskriven elev i förskoleklass, egen regi

Kostnad per elev i förskoleklass, egen regi, prognostiseras uppgå till 64 007 kronor år 2023. Jämfört med budget, 37 500 kr per elev, är det en avvikelse med 71 procent. Kostnadsavvikelsen beror främst på högre personalkostnader jämfört med budget.

Kostnad kr per inskriven elev i grundskola, egen regi

Kostnad per elev i grundskola, egen regi, prognostiseras uppgå till 105 512 kronor år 2023. Jämfört med budget är det en avvikelse med 12 procent och beror både på en volym- och en kostnadsförändring jämfört med budget. Färre elever är inskrivna i egen regi 2023 jämfört med budget samtidigt som kostnaderna prognostiseras öka. Kostnadsökningen består främst av personalkostnader samt kostnader för skolskjuts.

Kostnad kr per inskriven elev i gymnasieskola, egen regi

Kostnad per elev i gymnasieskola, egen regi, år 2022 prognostiseras uppgå till 79 286 kr år 2023. Jämfört med budgeterad kostnad per elev är det en avvikelse med 9 procent. Avvikelsen beror bland annat på ökade kostnader för skolskjuts.

7 Investeringsredovisning

7.1 Investeringsredovisning

(P) före projektnamnet betyder att budgeten är preliminär och att genomförandebeslut inte är fattat.

Prognosrapport investeringar

		Budget totalt	Prognos totalt	Utfall tom 2022	Utfall Jan-Aug	Budget 2023	Prognos helår	Avvikelse budget prog
33	Musikskola							
3845	Kulturskolan instrum 2023					-80		80
40	Förskola							
1519	Verksamhetsanp lokaler 23					-600	-200	400
3546	IT miljö FSK 2023					-100	-50	50
3771	Möbler Förskola 2023				-79	-200	-92	108
42	Fritidshem							
3544	IT miljö Nya lokaler FU					-25		25
3769	Möbler ny lokal FU f-6 23					-120		120
3770	Elevmöbler GSK 2023				-7	-100		100
44	Grundskola							
1518	Vht anpassningar odef				-135			
1519	Verksamhetsanp lokaler 23					-961	-961	
3541	ITmiljö GSK 2022				-114			
3544	IT miljö Nya lokaler FU					-130		130
3545	IT miljö GSK 2023				-183	-810	-367	443
3769	Möbler ny lokal FU f-6 23					-132		132
3770	Elevmöbler GSK 2023				-268	-950	-689	261
3838	personalmöbler GSK 22				-1			
3843	Personalm FU NY lokal 23					-330		330
3844	Möbler 10 år GSK 2023				-284	-133	-313	-180
3847	vht möbler BEHE 2023					-150	-75	75

		Budget totalt	Prognos totalt	Utfall tom 2022	Utfall Jan-Aug	Budget 2023	Prognos helår	Avvikelse budget prog
45	Gymnasieskola							
1519	Verksamhetsanp lokaler 23					-702	-702	
3848	Möbler Fridegård 2023				-113	-250	-113	137
49	Förvaltn gem verksamhet							
3846	Skolkontoret pmöbler 2023					-100		100
Su mm a					-1 184	-5 873	-3 562	2 311

8 Kommentarer till investeringsredovisning

Barn- och utbildningsnämnden bedömer att samtliga begärda investeringar som ligger kvar efter det flertal av beredningsmöten som hölls under våren kvarstår som viktiga. Beroende på vad kommande utredning om skolstruktur leder till för beslut kan tillkommande investeringar krävas i form av om och tillbyggnad av befintliga skolor.

Ett tidigt estimat utifrån pågående utredning indikerar ett investeringsbehov i befintliga skolor motsvarande minst de 250 mkr som tidigare avsattes för en ny Vibyskola. Det har framkommit att nödvändiga lokaler för läroplanens genomförande plockades bort ur Futurumombyggnaden. Viktiga lokaler för idrottsundervisningen vid Futurum har förts över till föreningslivet och att samtliga skolor i Bålsta ej är i balans avseende antal klassrum, klassrummens storlek, antal arbetsrumsplatser, specialsalar med mera

(P= Pausad)

(P) Förskola klart 2025, totalbudget 100 miljoner kronor

Utökning med 144 antal platser, men befolkningsprognosen pekar på en ökning med 85 barn till 2025. Antal platser i fristående och egen regi i kommunen 2022 är totalt 1548 platser. Denna investering skjuts fram till 2027 med projektering under 2026.

(P) Grundskola Viby, klart 2027 totalt 250 miljoner kronor

Total budgetram för projektet Grundskola Viby uppgår till 250 miljoner kronor. Senast offert presenterad för BUN ligger idag på 330 miljoner kronor. Projektet är pausat i vidare utredning om ny skola behövs före 2030.

Grundskola Slottskolan 85 miljoner kronor. (Budget 85 miljoner kronor återtas enligt KF 12 juni Dnr 2023/00541)

Förslag för utbyggnad av Slottskolan om 63 platser har tagits fram till en kostnad om 85 miljoner kronor. Sedan förslaget togs fram har förutsättningar förändrats i och med att Raul Wallenberg återstartar lågstadieskola till hösten 2023. Hur Raoul Wallenbergs återetablering påverkar behovet av utbyggnationen så som förslaget ligger är under utredning."

Lokal- Västerängsskolan inventarier kök o matsal, 1,6 miljoner kronor (Budget 1,6 miljoner kronor återtas enligt KF 12 juni Dnr 2023/00541)

Investeringsprojektet finns i Samhällsbyggnadsförvaltningen projektbudget. Investeringen skjuts fram då arbetet med matsal inte kommer att vara klart under 2023.

- **Centralt verksamhetsstöd** Inga nya investeringar kommer att göras under 2023. Investeringstrymnet är därmed minskat med 100 000 kronor.

- **Inventarier elevhälsa 2023**

Inventarier elevhälsa 2023, totalt 150 000 kronor, avser komplettering och inköp av nya möbler och medicinsk utrustning. Inköp av möbler till barn- och elevhälsoenheten avser möbler till elevhälsans lokaler på Futurum. Under förutsättning att de nya lokalerna är färdigställda innan årsskiftet kommer inköp att ske 2023. I annat fall sker investeringen 2024.

- **Inventarier förskola**

Investeringsutrymmet i förskolan är reviderat med -558 000 kronor, pga besparingsbehovet. De förskolor som är i drift sedan flera år är i behov av upprustning av främst skolmöbler på grund av slitage. Lärmiljöerna upprustas i enlighet med det lärmiljödokument som är gemensamt för verksamheten i egen regi. Uppbyggnad av IT-miljöer i hela verksamhetsområdet pågår. Utöver dessa krävs investeringar för att säkerställa tillgång till individuella digitala verktyg som pedagogerna använder för planering av och i sin undervisning. Den totala investeringen bidrar till att uppnå en likvärdig utbildning för samtliga barngrupper och det enskilda barnet. Verksamhetsanpassningar är planerade för att utveckla lärmiljöer i enlighet med förskolans läroplansuppdrag. Planeringsstadium görs i samarbete med fastighetsavdelningen främst när det gäller Skogsbrynets förskola.

- **Inventarier fritidshem**

Fritidshemmen består till stor del av gamla och slitna skol- och personalmöbler. Det finns ett stort behov att rusta upp och byta ut möbler och IT utrustning för att kunna skapa mer ändamålsenliga lärmiljöer.

- **Inventarier grundskola**

Grundskolorna består till stor del av gamla och slitna skol- och personalmöbler. Det finns ett stort behov att på flera av skolorna rusta upp och byta ut möbler för att kunna skapa mer ändamålsenliga lärmiljöer. Ett stående inslag för att kunna bedriva undervisning utifrån den höga digitala nivå som förvaltningen har kommit upp till, är att uppdatera och utöka skolornas digitala verktyg såsom t ex interaktiva projektorer.

- Uppdatering och inköp av elevmöbler pga. slitage.
- Uppdatering och inköp av möbler för att säkerställa god arbetsmiljö.
- Uppdatering och inköp av IT utrustning pågår under 2023 i syfte att säkerställa pedagogisk verksamhet och undervisning.

Grundskolan har en avvikelse gällande investeringar och verksamhetsanpassningar mot budget på -1,4 milj kr som inte blir av pga ej färdigställda lokaler.

- **Inventarier anpassad grundskola**

Anpassad grundskola kommer under året att utveckla lärmiljöer för eleverna. Dessa bidrar till att skapa rätt förutsättningar för målgruppen att utvecklas i sitt lärande.

Anpassad grundskola har en avvikelse i prognosen mot budget på 89 tkr. Detta är en oförutsedd kostnad för en lyftanordning/system som behövde bytas ut.

- **Inventarier gymnasieskola**

Investeringen för anpassning av verksamheten är genomförd.

Investering skolmöbler: omklädningskåp för idrottsanläggningen är inköpta och installerade.

- **Kulturskola**

Investeringspengarna kommer inte att användas 2023. Verksamheten har prioriterat att reparera befintliga instrument för att hålla nere kostnader.

9 Intern kontroll

Barn- och utbildningsnämnden upprättar internkontrollplan som en del i verksamhetsplanen. Internkontrollplanen följs upp två gånger per år inom skolhuvudmannens egna systematiska kvalitetsarbetsrapporter hel. och delår.

I tillägg rapporteras också internkontrollplanen i del- och helårsbokslut.

9.1 Ekonomistyrning

Risk	Sannolikhet	Konsekvens	Riskvärde
Barn- och utbildningsnämnden Verksamheter brister i ekonomistyrning	 3. Hög sannolikhet	 3. Stor konsekvens	9

Kontroll	Hur sker kontrollen?	Kommentar	Resultat
Månadsuppföljning av personalkostnadsavvik else	Resultatsammanställning ur bokföring	BUN genomför kostnadsreducerande åtgärder enligt plan	

Åtgärd	Kommentar
Införa rutin med månadsvisa ekonomirapporter till nämnd Avslutad	Löpande inventering av nuläget genomförs som en del i det systematiska kvalitetsarbetet samt för att kunna skapa en hållbar ekonomiprocess.
Införa rutin att alla enhetschefer rapporterar åtgärder vid budgetavvikelse i samband med månadsrapporter till nämnd Avslutad	

9.2 Bedriva ett systematiskt arbetsmiljöarbete

Risk	Sannolikhet	Konsekvens	Riskvärde
Barn- och utbildningsnämnden riskerar att inte kunna uppfylla arbetsmiljöansvaret i enlighet med SAM	 3. Hög sannolikhet	 2. Medelstor konsekvens	6

Kontroll	Hur sker kontrollen?	Kommentar	Resultat
Kontrollera om verksamheterna bedriver ett systematiskt arbetsmiljöarbete	Förvaltningen samlar in ifyllda checklistor från enheter och stämmer av att de samverkats. Förvaltningen sammanställer SAM- rapport för BUN som helhet.		

Åtgärd	Kommentar
Utbilda och implementera årshjul för SAM Pågående	Förvaltningen har tillsammans med HR-partner påbörjat implementeringen av årshjulets olika fokusområden i samtliga verksamheter.

9.3 Upprätta och ajourhålla en god informationsförvaltning

Risk	Sannolikhet	Konsekvens	Riskvärde
Barn- och utbildningsnämnden riskerar att inte uppfylla lagkraven för god informationsförvaltning	 1. Låg sannolikhet	 2. Medelstor konsekvens	2

Kontroll	Hur sker kontrollen?	Kommentar	Resultat
Kontrollera att verksamheterna uppfyller de olika lagkraven för en god informationsförvaltning	Genomlys förvaltningens informationstillgångar Stickprov ute på enheter		

Åtgärd	Kommentar
Genomföra utbildning inom förvaltningen för medarbetare Pågående	Sker i egen regi löpande under verksamhetsåret inför budget 2024
Införa digitalt system med elevakter och myndighetsutövande beslut samlade Pågående	Upphandling pågår

9.4 Systematiskt kvalitetsarbete

Risk	Sannolikhet	Konsekvens	Riskvärde
Enheternas systematiska kvalitetsarbete brister med följd att verksamheternas effektivitet och måluppfyllelse försämras	 2. Medelhög sannolikhet	 2. Medelstor konsekvens	4

Kontroll	Hur sker kontrollen?	Kommentar	Resultat
Kontrollera om förvaltningen arbetar med skolans kvalitetsarbete på ett systematiskt sätt	Förvaltningsledningen bedömer enheternas halv och helårsrapporter utifrån styrdokumentens krav på SKA-arbete	Förvaltningen har nu nationella kvalitetssystemets arbetsmodell på plats och enhetschefer och verksamhetschefer har börjat arbeta enligt det.	

Åtgärd	Kommentar
Fortbilda och träna verksamhetschefer och enhetschefer i SKA-arbetet på enhetsnivå och huvudmannanivå Pågående	En synvända kring ledningsstrukturen för SKA har påbörjats för att se hur den strukturen bättre kan implementeras i den kommunövergripande ledningsstrukturen för ledning och styrning. Förvaltningen ser att en sådan koppling skulle gynna barn- och utbildningsnämndens samtliga verksamheter samt nämndens möjligheter till att fatta relevanta och välgrundade beslut.

10 Personal

Sjuktal januari - augusti 2023

Årtal	Förvaltning	Kön	Tillgänglig arbetstid	Sjuk antal timmar avtalad arb. Tid	Varav sjuk och aktivitetsstöd	% Sjuk
2023	Barn- och utbildningsförvaltningen		887 604	62 185	0	7,00 %
		Kvinna	734 473	51 279	0	7,00 %
		Man	153 131	10 906	0	7,10 %

Frisktal januari - augusti 2023

Årtal	Förvaltning	Antal anställda	Heltidsfriska	1-5 sjukdag	Mer än 5 sjukdagar
2023	Barn- och utbildningsförvaltningen				
	Tillsvidareanställda	830	37,95 %	25,42 %	7,11 %

Personalomsättning januari - augusti 2023

Årtal	Förvaltning	Anstform- grupp	Antal ingående anställda 2023-01-01	Antal utgående anställda 2023-08-31	Antal avslutade anställda	Antal nya anställda	Oms anställda
2023	Barn- och utbildningsförvaltningen		1 097	1 156	213	283	18,90 %
		Tillsvidareanställda	773	765	85	76	11,05 %
		Övriga anställda	324	391	128	207	35,80 %

11 Förväntad utveckling

- Förvaltningen har ett pågående uppdrag att utreda en ny organisation och struktur för den kommunala grundskolan i Håbo kommun, där inriktningen är att högstadiet koncentreras till färre skolor och att skolplaceringar sker så att elevtalen balanseras mellan skolorna utifrån organisatorisk kapacitet. Den förändrade skolstrukturen är en förutsättning för att nämnden på sikt ska få en ekonomi i balans.
- En ny skolstruktur för grundskolan kommer att påverka anvisningsområden och gällande regler och riktlinjer inom nämndens verksamhetsområden.
- Förvaltningen ser att nybyggnationen av bostäder minskar i kommunen, vilket innebär en lägre tillväxt av elever än tidigare prognostiserat. I dagsläget ser förvaltningen inget behov av nya skolor förrän 2030 utan ser istället att befintliga skolor behöver kompletteras för att leverera skoluppdraget utifrån sin organisatoriska storlek och målgrupp.
- Medborgare blir alltmer digitala och förväntar sig snabba, lättillgängliga och lättförståeliga ärendeprocesser dygnet runt. Förvaltningen behöver möta det behovet, där det är möjligt, med kvalitativa och rättssäkra processer samt stödsystem. Allt detta innebär byte av system behöver genomföras för att tillmötesgå det ökade digitala stödet för medborgare, barn/elever, verksamheter och medarbetare.
- E-arkiv behöver införas så att arkiveringen följer den mer digitala hanteringen av handlingar som kommer in via e-tjänster.
- En förutsättning för att grundskolan ska komma i ekonomisk balans är den planerade översynen av organisationen. Skolenheterna har idag alltför många tomma elevplatser vilket skapar ett ekonomiskt dränage. En del av skolenheterna är dessutom inte anpassade till vare sig en pedagogisk eller ekonomisk hållbar elevgrupp, då vissa klassrum är anpassade efter Skola 2000.
- Grundskolan har dyra omkostnader för lokaler pga. modulsolor och om- och tillbyggnationer med höga kapitalkostnader. Detta kommer barn- och utbildningsförvaltningen att på sikt arbeta bort genom organisationsöversynen.
- I Skokloster finns idag två grundskolor, Slottskolan f-6 och Raoul Wallenberg f-klass (med intention att återuppbygga skolan till en f-3-skola). Detta innebär att ett redan lågt elevunderlag ska delas på två skolor, vilket medför ekonomiska konsekvenser. Håbo kommun behöver fatta ett strategiskt beslut kopplat till att det är ohållbart med två huvudmän i Skokloster.
- Förvaltningen ser att det finns en utmaning i den långsiktiga planeringen för hur många elever som kommer att tas in inför kommande skolval.
- Inom kulturskolan är den stora frågan inför framtiden är de statliga satsningar genom utvecklingsbidrag till kulturskolorna som funnits sedan 2018.